higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

(Tweede vraestel)

NKR VLAK 4

XX Februarie 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 19 bladsye.

Kopiereg voorbehou

LEERUITKOMS 3: SKRYF EN AANBIED

ALGEMEEN

1. Assesseer die skryfstukke volgens die nasienriglyn en assesseringskaal wat verskaf word.

2. Bestudeer en bespreek die nasienriglyn en assesseringskaal deeglik.

3. As 'n onderwerp verkeerd vertolk is, word die kandidaat baie laag op inhoud aangeslaan.

4. Indien 'n skryfstuk grootliks uit die vraestel saamgeflans is of dele van opdragte uit vraestelle is net so oorgeskryf, is die skryfstuk nie logies nie en die leerder ontvang geen punte nie. Die kommentaar is: Nie eie werk nie. Indien dele van die skryfstuk wel die leerder se eie werk is, assesseer hierdie dele volgens die getal korrekte feite.

5. Skryfstukke wat te lank is: Lees tot by die afsnypunt en skryf dan *lengte* ter verduideliking. By skryfstukke wat te kort is, penaliseer die kandidate hulself by die inhoud. Skryf weer die woord *lengte* ter verduideliking.

Die volgende simbole/tekens kan by die nasien van skryfstukke gebruik word:

VERDUIDELIKING	SIMBOOL	BESKRYWING
Woordorde	(...)	Hakies
Taalfout	_____	Onderstreep die fout
Spelfout	=	Kort dubbelstreep onder woord
Woordkeuse	/	Haal deur
Woorde uit 'n ander taal	E/X/Z	Letter boaan die woord
Tydfoute	T in die kantlyn	Hoofletter T
Woord(e) weggelaat	^	Weglaatteken
Paragraafindeling	//	Dubbele skuinsstreep
Herhaling	hh in die kantlyn	Dubbele hh
Onduidelik/Onverstaanbaar	∫	Kronkelstreep
Saamgeflans uit vraestel	Vr in die kantlyn	Hoofletter V kleinletter r
Punktuasie	○	Sirkel

AFDELING A: KORTER EN INTERMEDIÊRE TEKSTE

VRAAG 1.1: VOORSTEL

VOORBLAD

FORMAAT (3)
- Sien negatief na met -1 per fout/weglating
- Die volgende is belangrik: A4-bladsy; met raam; verskeie lettertipes en -groottes; genoeg wit spasie

INHOUD (4)
✓ Sien inhoud na soos aangedui op voorbeeld.

TAAL EN STYL (3)

Sien na volgens assesseringskaal op bl.3.
ASSESSERINGSKAAL

TAAL, STYL EN REDIGERING (3 PUNTE)	**3**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat; goed gekonstrueer/saamgestel. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Teks feitlik foutloos na PROEFLEES EN REDIGERING. LENGTE is in ooreenstemming met vereistes
	2–3	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar TEN spyte van foute; voldoende gekonstrueer/saamgestel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Teks het enkele foute na PROEFLEES EN REDIGERING. LENGTE is korrek.
	1–2	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute; eenvoudig maar dit maak sin. WOORDESKAT gepas vir doel van teks, gehoor en konteks. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke. Teks het foute na PROEFLEES EN REDIGERING. LENGTE is effe te kort/te lank.
	0	INHOUD wemel grammatikaal van foute. WOORDESKAT benodig ernstige remediëring en is nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. STYL, TOON EN REGISTER kom nie ooreen met onderwerp nie/nie van toepassing vir onderwerp nie. Besaai met foute ten spyte van PROEFLEES EN REDIGERING. LENGTE is heeltemal te kort/te lank.

NEERSKRYF VAN PUNTE:

I = punt uit 4: I = 3
T/S = punt uit 3: T/S = 2
F = punt uit 3: F = 1
6/10

OF

I	T/S	F	Tot.
4	3	3	10
3	2	1	6

VOORBEELD

Voorstel vir die verbetering van studente se Engelse taalvermoë✓✓
(naam van die projek)✓

ingedien by

Die Kampushoof✓
Witrivier Kollege, Privaatsak X181, Witrivier 6584✓
(ENIGE naam en adres van ontvanger van die voorstel)✓✓

deur

Akademiese Komitee 2020✓
(naam van voorsteller)✓

Datum: ... Februarie 2020✓ **(2020 datum)** (10)

1.2 VOORSTEL

FORMAAT (3)

- Die liggaam van die voorstel word in twee kolomme verdeel.
- In die linkerkantse kolom, ongeveer een-derde, word die opskrifte geskryf.
- Die regterkantse twee-derdes word gebruik om die liggaam/inhoud van die voorstel te skryf. Duidelike opskrifte word in die linkerkantse kolom aangedui.
- Paragrawe wat pas by elke opskrif verskyn in die regterkantste kolom.
- Sien negatief na met -1 per fout/weglating.

TAAL EN STYL (7)

- ✗ Gepaste styl, toon en register
- ✗ Sien na volgens die assesseringskaal op bl.7

INHOUD (30)

VYF afdelings (soos hieronder uiteeengesit) elk ontwikkel tot 'n volledige paragraaf vir die SES opskrifte. Gee elke opskrif ‘n punt uit vyf, na aanleiding van die assesseringstabel:

INHOUD EN REDIGERING **(5 PUNTE)**	**5**	Kreatiewe en gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwykings nie. Weldeurdag, van hoogstaande gehalte
	4	Behou fokus met geringe afwykings. Tekens van beplanning, maar dis nie goed deurgevoer nie.
	3	Voldoende saamgestel, sommige besonderhede ondersteun die onderwerp. Inhoud is die verwagte – niks besonders of uitstaande nie.
	2	Ondergemiddelde tot basiese inhoud, baie beperkte fokus op die onderwerp. Leerder wyk af en/of betekenis is plek-plek vaag.
	1	Respons op die onderwerp toon byna geen fokus nie. Leerder wyk af van die opdrag en betekenis van die teks is nie toepaslik nie. Baie min besonderhede ondersteun die onderwerp

VOORBEELD: (SES OPSKRIFTE)

Inleiding:	'n Volledige agtergrond vir die voorstel wat ingedien word.Verwysing na artikel in koerant en veral na wat die vergadering besluit het. Enige ander relevante inligting
Sleutelkwessies:	Geleentheid is deur die akademiese komitee geïdentifiseer waarby die gemeenskap by die projek betrokke kan raak. Studente se Engels-taalvermoë moet verbeter. Hierdie is 'n geleentheid om studente te ondersteun en te help. Deur hierdie projek kan studente as tutors optree en sodoende betrokke raak by die projek.
Beskrywing van die projek:	Minstens een voorstel oor hoe die projek bemark word en een voorstel oor hoe daar fisies betrokke geraak kan word by die projek, word beskryf. Wat gedoen moet word en wie dit moet doen. Verwysing na die datum waarop die projek gaan begin en vir hoe lank die projek gaan aanhou. LET WEL: Eie, oorspronklike, kreatiewe idees en voorstelle word gegee.
Implementeringsplan:	Volledige lys van fasiliteite wat beskikbaar is by die kollege en wat die akademiese komitee dink gedoen moet word om die projek volledig te ondersteun. Enige relevante inligting.
Koste:	'n Kort begroting vir wat beplan word, word gegee. Enige relevante inligting.
Slot:	Student verduidelik dat hierdie projek vir die studente, vir gestremdes in die gemeenskap, sowel as vir die beeld van die kollege baie sal beteken. Student gee 'n samevatting waarin hy/sy versoek dat die kollege betrokke moet raak by hierdie projek om sodoende studente en ouers by te staan om hul Engelse taalvermoë te verbeter. Die slot moet oorreed deur die voordele van die deelname aan die projek te beklemtoon en veral die waarde vir die studente en die beeld van die kollege.

Kopiereg voorbehou

ASSESSERINGSKAAL		
TAAL EN STYL (7 PUNTE)	**7 Uitstekend (80%+)**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word feitlik deurgaans korrek gebruik. SINNE baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne baie goed gebruik. Wissel sinslengtes deurentyd effektief af. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Ryk, uitgebreide woordeskat word gebruik. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Behou deurentyd fokus op die onderwerp.
	5–6 Baie goed (70–79%)	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word meestal korrek gebruik. Sinne baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne goed gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Goeie uitgebreide woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER toepaslik. Behou goeie fokus op die onderwerp.
	4 Goed (60–69%)	Teks is GRAMMATIKAAL maklik om te lees. Woord- en sinstrukture word oor die algemeen korrek gebruik. Sinne is goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne meestal korrek gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. Oor die algemeen 'n goeie woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER oor die algemeen/meestal toepaslik. Behou meestal fokus op die onderwerp.
	3 Gemiddeld (50–59%)	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar. Woord- en sinstrukture word gemiddeld korrek gebruik. SINNE is ten spyte van foute voldoende gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte van sinne voldoende. Sinslengtes word voldoende afgewissel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. Gemiddelde woordeskat, maar pas oor die algemeen by die skryfstuk. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Voldoende fokus. Algemene foute kom voor.
	2 Onder-gemiddeld (40–49%)	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute. Woord- en sinstrukture toon verskeie foute. SINNE is eenvoudig maar so saamgestel dat dit amper sin maak. Verskeidenheid van soorte sinne nie voldoende nie. Sinslengtes word nie afgewissel nie. WOORDESKAT is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Die woordeskat begin die verstaan van die skryfstuk beïnvloed. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke/leemtes. Fokus dwaal van die onderwerp af.
	0–1 Swak (30–39%)	Teks is GRAMMATIKAAL swak en moeilik om te volg. Woord- en sinstrukture toon baie foute. SINNE is basies en swak saamgestel. Weinige wisseling in sinslengtes. WOORDESKAT is skraal en dikwels nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Woordeskat is swak en moeilik verstaanbaar. STYL, TOON EN REGISTER ontoepaslik. Min fokus op die onderwerp.

Kopiereg voorbehou

NEERSKRYF VAN PUNTE

I = punt uit 30: I = 20
T/S = punt uit 7: T/S = 3
F = punt uit 3: F = 2
25/40

OF

I	T/S	F	Tot.
30	7	3	40
20	3	2	25

(40)
[50]

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B: LANGER FUNKSIONELE EN REFLEKTIEWE SKRYFWERK

VRAAG 2.1: BRIEF AAN DIE PERS

- Die doel van die brief is om standpunt in te neem of om iets met die lesers te deel.
- Die brief moet ondubbelsinnig, saaklik en bondig wees.
- Die saak moet objektief gestel word. Argumente moet logies en beredeneerd wees. Emosionele reaksies kan egter soms met lesers gedeel word.
- Dit is bloot 'n geleentheid om 'n saak te stel. Die redakteur kan nie die probleem oplos nie.
- Die taal, styl en register is formeel, maar neig na informeel.

✓ **DUI INHOUD AAN**
X DUI FORMAAT AAN

INHOUD (18)
✓ Punte word toegeken vir inligting verskaf soos aangedui met ✓.
✓ Inhoud moet in volsinne geskryf word en paragrawe moet gestruktureerd wees. 120–180 woorde

FORMAAT (4)
× Word negatief nagesien
× Adres soos in toepaslike situasie verskaf
× Vir elke fout word 1 punt afgetrek tot 'n maksimum van 4.
× Dui fout aan met X op antwoordstel.
× Geen Engels, behalwe amptelike Engelse name, bv. Mandela Square, word aanvaar nie.
× Die woord *straat* mag nou alleen geskryf word, bv. Wessels Straat.

Kopiereg voorbehou

× Voorbeelde van adres:

Kerkstraat 1	Posbus 88	Huis 343	Plot 44	Debrahof
Pleknaam	Pleknaam	Pleknaam	Pleknaam	Pleknaam
Kode	Kode	Kode	Kode	Kode

Geen leestekens in adres, aanhef of slot nie
Reël oopgelaat tussen paragrawe

TAAL EN STYL (8)

× Gepaste styl, toon en register
× Sien na volgens die assesseringskaal op bl. 11

NEERSKRYF VAN PUNTE

I = punt uit 18:	I = 10
T/S = punt uit 8:	T/S = 3
F = punt uit 4:	F = 4
	17/30

OF

I	T/S	F	Tot.
18	8	4	30
10	4	3	17

Kopiereg voorbehou

VOORBEELD

Kock Straat 18
Reitz
9810 (enige)

... Februarie 2020 OF ... Februarie 2020 (X) (enige)

Die Redakteur
Reitz Nuus
Posbus 885
REITZ
9810 (X) (enige koerantadres)

Geagte Redakteur (X)

WYS JOU TALENTE (X)

Inleidingsparagraaf: begin met 'n treffende inleidingsin✓ wat aandag trek. Daar word verwys na die situasie dat sudente nie weet waar om hul talente te wys nie. ✓
XXXXXXXXXX
Paragraaf 2 en verder:
Die student beskryf hoe hy/sy oor hierdie saak voel ná hy/sy bewus geword het van studente met uitsonderlike talente.✓ Daar bestaan egter gebrekkige geleenthede vir die studente om hul talente ten toon te stel.✓ Die student wil hierdie kwessie onder die publiek se aandag✓ bring. Daar word verwys na die jong mense se talente en kreatiwiteit✓ sonder geleenthede om hierdie vaardighede te ontwikkel.✓

Minstens twee voorbeelde van moontlike geleenthede✓✓waar student hul talente ten toon kan stel, word beskryf. Standpunt word ingeneem ten opsigte van die woorde dat Ashaan se verlede nie sy toekoms bepaal nie.✓✓ Minstens TWEE voorbeelde word beskryf om die student se standpunt te staaf.✓✓ Noem TWEE praktiese voorbeelde✓✓ hoe die gemeenskap studente kan help.
XXXXXXXXXX
Slotparagraaf: Sluit af met 'n sterk slot wat die argument in die liggaam van die brief saamvat.✓✓.
XXXXXXXXXX
Ontgin ons talente✓
Paul Mokoena (X)
OF
Handtekening
Paul Mokoena

ASSESSERINGSKAAL

TAAL EN STYL (8 PUNTE)	**7–8 Uitstekend (80%+)**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word feitlik deurgaans korrek gebruik. SINNE baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne baie goed gebruik. Wissel sinslengtes deurentyd effektief af. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Ryk, uitgebreide woordeskat word gebruik. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Behou deurentyd fokus op die onderwerp.
	5–6 Baie goed (70–79%)	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word meestal korrek gebruik. Sinne baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne goed gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Goeie uitgebreide woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER toepaslik. Behou goeie fokus op die onderwerp.
	4 Goed (60–69%)	Teks is GRAMMATIKAAL maklik om te lees. Woord- en sinstrukture word oor die algemeen korrek gebruik. Sinne is goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne meestal korrek gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. Oor die algemeen 'n goeie woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER oor die algemeen/meestal toepaslik. Behou meestal fokus op die onderwerp.
	3 Gemiddeld (50–59%)	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar. Woord- en sinstrukture word gemiddeld korrek gebruik. SINNE is ten spyte van foute voldoende gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte van sinne voldoende. Sinslengtes word voldoende afgewissel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. Gemiddelde woordeskat, maar pas oor die algemeen by die skryfstuk. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Voldoende fokus. Algemene foute kom voor.
	2 Onder-gemiddeld (40–49%)	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute. Woord- en sinstrukture toon verskeie foute. SINNE is eenvoudig maar so saamgestel dat dit amper sin maak. Verskeidenheid van soorte sinne nie voldoende nie. Sinslengtes word nie afgewissel nie. WOORDESKAT is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Die woordeskat begin die verstaan van die skryfstuk beïnvloed. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke/leemtes. Fokus dwaal van die onderwerp af.
	0–1 Swak (30–39%)	Teks is GRAMMATIKAAL swak en moeilik om te volg. Woord- en sinstrukture toon baie foute. SINNE is basies en swak saamgestel. Weinige wisseling in sinslengtes. WOORDESKAT is skraal en dikwels nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Woordeskat is swak en moeilik verstaanbaar. STYL, TOON EN REGISTER ontoepaslik. Min fokus op die onderwerp.

(30)

VRAAG 2.2: BEREDENEERDE VERSLAG

- Die verslag word in die verlede tyd geskryf, maar aanbevelings word in die toekomende tyd gemaak.
- Indirekte rede word gebruik, nie direkte rede nie.
- Die inhoud is spesifiek, feitelik en objektief. Emosiebelaaide woorde is onvanpas.

FORMAAT (3)

- Die verslag moet op die aangehegte memorandumvorm ingevul word. Die vorm moet volledig voltooi word.
- Die verslag moet eindig met die handtekening van die opsteller, sy naam en posisie, sy adres en die datum.
- Merk negatief met -1 per fout/weglating.

INHOUD (30)

VYF afdelings (soos hieronder uiteeengesit) elk ontwikkel tot 'n volledige paragraaf vir die SES opskrifte. Gee elke opskrif ‘n punt uit vyf, na aanleiding van die assesseringstabel:

INHOUD EN REDIGERING	**5**	Kreatiewe en gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwykings nie. Weldeurdag, van hoogstaande gehalte
	4	Behou fokus met geringe afwykings. Tekens van beplanning, maar dis nie goed deurgevoer nie.
	3	Voldoende saamgestel, sommige besonderhede ondersteun die onderwerp. Inhoud is die verwagte – niks besonders of uitstaande nie.
	2	Ondergemiddelde tot basiese inhoud, baie beperkte fokus op die onderwerp. Leerder wyk af en/of betekenis is plek-plek vaag.
	1	Respons op die onderwerp toon byna geen fokus nie. Leerder wyk af van die opdrag en betekenis van die teks is nie toepaslik nie. Baie min besonderhede ondersteun die onderwerp

VOORBEELD (SES OPSKRIFTE)

Inleiding:
Verskeie dosente by die kollege het versoek dat selfone by die kollege verbied word terwyl ander dosente selfoontegnologie gebruik in hul onderrig en die studente ook hul opinie oor die saak het. Die studenteraad en het besluit om die saak met die kampushoof op te neem wat op sy beurt versoek het dat die kwessie ondersoek word.

Die **ondersoekmetodes** (bv. onderhoude en vraelyste) wat die opsteller gebruik het, word duidelik uiteengesit. Argumente oor die kwessie en bewyse wat die argumente ondersteun word gegee

Bevindinge: argumente teen en vir die gebruik van selfone word ondersoek. Beide die standpunte van die dosente en die student word in ag geneem.

'n **Duidelike gevolgtrekking.** Bv.: studente is nie bereid om hul selfone tuis te los nie.

TWEE sinvolle **aanbevelings** word gemaak oor die kwessie op grond van die onderskeie partye se menings.

Goeie **redes** word vir elke aanbeveling gegee.

TAAL EN STYL (7)
- Gepaste styl, toon en register
- Sien na volgens die assesseringskaal op bl.13

NEERSKRYF VAN PUNTE

I = punt uit 30: I = 10
T/S = punt uit 7: T/S = 4
F = punt uit 3: F = 3
17/40

OF

I	T/S	F	Tot.
30	7	3	40
10	4	3	17

ASSESSERINGSKAAL

TAAL EN STYL (7 PUNTE)	**7 Uitstekend (80%+)**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word feitlik deurgaans korrek gebruik. SINNE baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne baie goed gebruik. Wissel sinslengtes deurentyd effektief af. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Ryk, uitgebreide woordeskat word gebruik. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Behou deurentyd fokus op die onderwerp.
	5–6 Baie goed (70–79%)	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word meestal korrek gebruik. Sinne baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne goed gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Goeie uitgebreide woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER toepaslik. Behou goeie fokus op die onderwerp.
	4 Goed (60–69%)	Teks is GRAMMATIKAAL maklik om te lees. Woord- en sinstrukture word oor die algemeen korrek gebruik. Sinne is goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne meestal korrek gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. Oor die algemeen 'n goeie woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER oor die algemeen/meestal toepaslik. Behou meestal fokus op die onderwerp.
	3 Gemiddeld (50–59%)	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar. Woord- en sinstrukture word gemiddeld korrek gebruik. SINNE is ten spyte van foute voldoende gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte van sinne voldoende. Sinslengtes word voldoende afgewissel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. Gemiddelde woordeskat, maar pas oor die algemeen by die skryfstuk. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Voldoende fokus. Algemene foute kom voor.
	2 Onder-gemiddeld (40–49%)	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute. Woord- en sinstrukture toon verskeie foute. SINNE is eenvoudig maar so saamgestel dat dit amper sin maak. Verskeidenheid van soorte sinne nie voldoende nie. Sinslengtes word nie afgewissel nie. WOORDESKAT is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Die woordeskat begin die verstaan van die skryfstuk beïnvloed. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke/leemtes. Fokus dwaal van die onderwerp af.
	0–1 Swak (30–39%)	Teks is GRAMMATIKAAL swak en moeilik om te volg. Woord- en sinstrukture toon baie foute. SINNE is basies en swak saamgestel. Weinige wisseling in sinslengtes. WOORDESKAT is skraal en dikwels nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Woordeskat is swak en moeilik verstaanbaar. STYL, TOON EN REGISTER ontoepaslik. Min fokus op die onderwerp.

(40)
[70]

ÓF

VRAAG 3.1: RESENSIE

- Dis 'n verslag van 'n produk en sluit 'n beoordeling daarvan in.
- Die produk se kenmerke en beperkings word uitgelig.
- Feite word gegee, maar die resensent sluit ook 'n persoonlike mening oor die produk in – die resensie is dus subjektief van aard.
- Die inhoud moet voldoende relevante feite bevat om die leser te oorreed om standpunt in te neem. Voorbeelde van sulke feite is die naam van die produk en van die produsent, kenmerke van die kursus, die voor- en nadele van die kursus.
- Gee 'n algemene indruk van die kookkursus.

INHOUD (18)

✓ Punte word toegeken vir inligting verskaf soos aangedui met (✓).
✓ Inhoud moet in volsinne geskryf word en paragrawe moet gestruktureerd wees. 120–180 woorde.

FORMAAT (4)

- Sien negatief na met -1 per fout/weglating
- Die titel se lettertipe en -grootte verskil van die res van die resensie.
- Die naam van die kursus word uitgelig deur dit groter of tussen aanhalingstekens of in blokletters te skryf.
- Die naam van die resensent word óf bo óf onder aan die resensie aangedui.
- Inligting word in paragrawe geskryf, met 'n duidelik inleidings- en slotparagraaf.

TAAL EN STYL (8)

✗ Gepaste taal, styl en toon.
✗ Sien na volgens die assesseringskaal op bl.15.

VOORBEELD

Titel:
Dit moet 'n **titel** wees wat die naam van die onderneming en die doel✓ daarvan insluit. Die student se opinie ✓ oor die onderneming moet duidelik in die titel raakgelees word.

Inhoud:
Enige **agtergrondinligting** ✓oor die onderneming wat vir die leser interessant mag wees, moet ingesluit word. Ligging word gemeld. ✓ Die onderneming en moontlike kursusse word bekend ✓gestel. Die student sê of die kursusse die moeite werd✓ is of nie.

'n Kort **beskrywing** ✓✓oor die disse word gegee, terwyl voor- en nadele ✓✓van die kursusse bespreek word.

Keuses, van onderskeie kursusse, asook die duur✓✓✓ van elk word gegee.

Koste ✓van die kursusse en of dit goeie waarde ✓vir geld is.

Die resensie word afgesluit deur 'n **mening** ✓oor die onderneming te opper. Die leser word oortuig✓ om die onderneming te ondersteun of nie. 'n Waarde word aan die kookkursusse gegee volgens 'n skaal van ✓1 tot 10.

Kopiereg voorbehou

ASSESSERINGSKAAL

TAAL EN STYL (8 PUNTE)	**7–8 Uitstekend (80%+)**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word feitlik deurgaans korrek gebruik. SINNE baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne baie goed gebruik. Wissel sinslengtes deurentyd effektief af. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Ryk, uitgebreide woordeskat word gebruik. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Behou deurentyd fokus op die onderwerp.
	5–6 Baie goed (70–79%)	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word meestal korrek gebruik. Sinne baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne goed gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Goeie uitgebreide woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER toepaslik. Behou goeie fokus op die onderwerp.
	4 Goed (60–69%)	Teks is GRAMMATIKAAL maklik om te lees. Woord- en sinstrukture word oor die algemeen korrek gebruik. Sinne is goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne meestal korrek gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. Oor die algemeen 'n goeie woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER oor die algemeen/meestal toepaslik. Behou meestal fokus op die onderwerp.
	3 Gemiddeld (50–59%)	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar. Woord- en sinstrukture word gemiddeld korrek gebruik. SINNE is ten spyte van foute voldoende gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte van sinne voldoende. Sinslengtes word voldoende afgewissel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. Gemiddelde woordeskat, maar pas oor die algemeen by die skryfstuk. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Voldoende fokus. Algemene foute kom voor.
	2 Onder-gemiddeld (40–49%)	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute. Woord- en sinstrukture toon verskeie foute. SINNE is eenvoudig maar so saamgestel dat dit amper sin maak. Verskeidenheid van soorte sinne nie voldoende nie. Sinslengtes word nie afgewissel nie. WOORDESKAT is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Die woordeskat begin die verstaan van die skryfstuk beïnvloed. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke/leemtes. Fokus dwaal van die onderwerp af.
	0–1 Swak (30–39%)	Teks is GRAMMATIKAAL swak en moeilik om te volg. Woord- en sinstrukture toon baie foute. SINNE is basies en swak saamgestel. Weinige wisseling in sinslengtes. WOORDESKAT is skraal en dikwels nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Woordeskat is swak en moeilik verstaanbaar. STYL, TOON EN REGISTER ontoepaslik. Min fokus op die onderwerp.

Kopiereg voorbehou

NEERSKRYF VAN PUNTE

I = punt uit : 18 I = 10
T/S = punt uit 8: T/S = 6
F = punt uit 4: F = 2
18/30

OF

I	T/S	F	Tot.
18	8	4	30
10	6	2	18

(30)

VRAAG 3.2: KOERANTARTIKEL

- Die tema of onderwerp is aktueel en word interessant aangebied.
- Die doel is om die leser in te lig of te vermaak.
- Feitelike inligting word in eenvoudige en verstaanbare taal en oorwegend in die bedrywende vorm geskryf. Inligting moet logies en duidelik uiteengesit word.
- Die styl is gemaklik, maar moenie te informeel wees nie.

FORMAAT (3)
- Sien negatief na, -1 per fout/weglating.
- Die titel/opskrif is kort, treffend en pas by die onderwerp.
- Lettertipe van die opskrif laat dit uitstaan.
- Die omgekeerde piramiede-metode word gebruik, m.a.w. die meeste feite word in die eerste paragraaf gegee: Wie, wat, waar, wanneer, waarom?
- In die slot word die artikel saamgevat.

TAAL EN STYL (7)
- ✗ Gepaste styl, toon en register.
- ✗ Sien na volgens die assesseringskaal op bl.17.

INHOUD (30)

SES opskrifte, elk ontwikkel tot 'n volledige paragraaf vir die VYF afdelings. Gee elke opskrif ‘n punt uit vyf, na aanleiding van die onderstaande assesseringstabel:

VOORBEELD (SES OPSKRIFTE)

- Effektiewe **inleiding** wat die doel van die artikel uitbou: om studente te ondersteun met wenke voor die eksamen ens.
- **Studiewenke** word bespreek. Metodes wat jou help om meer betrokke te raak by die studiemateriaal. Bv. Onderstreep, opsommings, kleurkodering, breinkaarte, hardop praat ens
- **Studiegewoontes**: wanneer en waar om te studeer, rustye ens. Goeie en slegte gewoontes word verduidelik: bv. moenie op jou bed lê as jy studeer nie ens.
- Verduidelik die noodsaaklikheid van **selftoetsing**. Voorbeelde: ou vraestelle, eie opsommings ens. Help jou om op probleemareas te fokus ens.
- Hoe om eksamentyd met **selfvertroue** aan te pak (persoonlike raad, ondervinding, ens.) Bespreek waarde van studierooster: help met beplanning en tydsbestuur.
- **Effektiewe slot** wat die artikel saambind. Daar is altyd hoop!!

INHOUD EN REDIGERING	**5**	Kreatiewe en gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwykings nie. Weldeurdag, van hoogstaande gehalte
	4	Behou fokus met geringe afwykings. Tekens van beplanning, maar dis nie goed deurgevoer nie.
	3	Voldoende saamgestel, sommige besonderhede ondersteun die onderwerp. Inhoud is die verwagte – niks besonders of uitstaande nie.
	2	Ondergemiddelde tot basiese inhoud, baie beperkte fokus op die onderwerp. Leerder wyk af en/of betekenis is plek-plek vaag.
	1	Respons op die onderwerp toon byna geen fokus nie. Leerder wyk af van die opdrag en betekenis van die teks is nie toepaslik nie. Baie min besonderhede ondersteun die onderwerp

ASSESSERINGSKAAL

TAAL EN STYL (7 PUNTE)	**7 Uitstekend (80%+)**	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word feitlik deurgaans korrek gebruik. SINNE baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne baie goed gebruik. Wissel sinslengtes deurentyd effektief af. WOORDESKAT is baie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Ryk, uitgebreide woordeskat word gebruik. STYL, TOON EN REGISTER baie toepaslik. Behou deurentyd fokus op die onderwerp.
	5–6 Baie goed (70–79%)	Teks is GRAMMATIKAAL akkuraat. Woord- en sinstrukture word meestal korrek gebruik. Sinne baie goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne goed gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. 'n Goeie uitgebreide woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER toepaslik. Behou goeie fokus op die onderwerp.
	4 Goed (60–69%)	Teks is GRAMMATIKAAL maklik om te lees. Woord- en sinstrukture word oor die algemeen korrek gebruik. Sinne is goed gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte sinne meestal korrek gebruik. Sinslengtes word goed afgewissel. WOORDESKAT is meestal toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks. Oor die algemeen 'n goeie woordeskat. STYL, TOON EN REGISTER oor die algemeen/meestal toepaslik. Behou meestal fokus op die onderwerp.
	3 Gemiddeld (50–59%)	Teks is GRAMMATIKAAL verstaanbaar. Woord- en sinstrukture word gemiddeld korrek gebruik. SINNE is ten spyte van foute voldoende gekonstrueer/saamgestel. Verskeidenheid van soorte van sinne voldoende. Sinslengtes word voldoende afgewissel. WOORDESKAT is voldoende vir doel van teks, gehoor en konteks. Gemiddelde woordeskat, maar pas oor die algemeen by die skryfstuk. STYL, TOON EN REGISTER voldoende. Voldoende fokus. Algemene foute kom voor.
	2 Onder-gemiddeld (40–49%)	Teks het GRAMMATIKAAL verskeie foute. Woord- en sinstrukture toon verskeie foute. SINNE is eenvoudig maar so saamgestel dat dit amper sin maak. Verskeidenheid van soorte sinne nie voldoende nie. Sinslengtes word nie afgewissel nie. WOORDESKAT is beperk en nie baie van pas vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Die woordeskat begin die verstaan van die skryfstuk beïnvloed. STYL, TOON EN REGISTER toon gebreke/leemtes. Fokus dwaal van die onderwerp af.
	0–1 Swak (30–39%)	Teks is GRAMMATIKAAL swak en moeilik om te volg. Woord- en sinstrukture toon baie foute. SINNE is basies en swak saamgestel. Weinige wisseling in sinslengtes. WOORDESKAT is skraal en dikwels nie toepaslik vir doel van teks, gehoor en konteks nie. Woordeskat is swak en moeilik verstaanbaar. STYL, TOON EN REGISTER ontoepaslik. Min fokus op die onderwerp.

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

NEERSKRYF VAN PUNTE

I = punt uit 30: I = 10
T/S = punt uit 7: T/S = 4
F = punt uit 3: F = 3
17

OF

I	T/S	F	Tot.
30	7	3	40
10	4	3	17

(40)
70

TOTAAL AFDELING B: 70
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou